

SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju
i prostorno planiranje

IZVJEŠTAJ O RADU
ODBORA ZA TURIZAM, POLJOPRIVREDU, EKOLOGIJU
I PROSTORNO PLANIRANJE
ZA 2014. GODINU

Podgorica, februar 2015. godine

Izveštaj o radu Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje za 2014. godinu sadrži pregled najznačajnijih aktivnosti Odbora tokom protekle godine. Prvi dio Izveštaja sadrži podatke koji se odnose na zakonodavni i nadzorni rad Odbora, a u drugom dijelu su hronološki navedene međunarodne i ostale aktivnosti Odbora, članova Odbora i službenika u Sekretarijatu Odbora.

I ZAKONODAVNA I NADZORNA AKTIVNOST

Odbor je u 2014. godini održao 20 sjednica, na kojima je razmotrena 51 tačka dnevnog reda, u okviru kojih:

- 18 predloga zakona (osam predloga zakona i 10 predloga zakona o izmjenama i dopunama zakona),
- 84 amandmana,
- jedan predlog odluke i
- jedan predlog rezolucije.

Sjednice Odbora, tokom 20 dana, trajale su ukupno 19 sati i 30 minuta.

Od ukupno 19 predloga akata koje je Odbor razmotrio u 2014. godini, 17 predloga zakona predložila je Vlada Crne Gore, jedan predlog zakona poslanici SNP-a i jedan predlog rezolucije poslanik DF-a.

U tabeli koja slijedi navedeni su akti koje je Odbor, kao nadležno radno tijelo, razmotrio.

	akti	predlagač	sjednica Odbora	status
1.	Predlog zakona o građevinskim proizvodima	Vlada	20.	Usvojen/Druga sjednica prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2014. godini
2.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sredstvima za zaštitu bilja	Vlada	20.	Usvojen/Druga sjednica prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2014. godini
3.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o boravišnoj taksi	Vlada	20.	Nije usvojen/Druga sjednica prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2014. godini
4.	Predlog zakona o morskome dobru	Vlada	21.	U proceduri
5.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti mora od zagađivanja sa plovnih objekata	Vlada	21.	Usvojen/Druga sjednica prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2014. godini
6.	Predlog zakona o prevozu opasnih materija	Vlada	21.	Usvojen/ Deseta sjednica prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2014. godini
7.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o eksplozivnim materijama	Vlada	21.	Usvojen/Osma sjednica prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2014. godini
8.	Predlog zakona o odgovornosti za štetu u životnoj sredini	Vlada	22.	Usvojen/Druga sjednica prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2014. godini

9.	Predlog zakona o nacionalnim parkovima	Vlada	22.	Usvojen/Druga sjednica prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2014. godini
10.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata	Vlada	27.	Usvojen/Deseta sjednica prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2014. godini
11.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o turizmu	Vlada	27.	Usvojen/Osma sjednica prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2014. godini
12.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju	Vlada	28.	Usvojen/Deseta sjednica prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2014. godini
13.	Predlog zakona o maslinarstvu	Vlada	28.	Usvojen/Druga sjednica drugog redovnog zasijedanja u 2014. godini
14.	Predlog odluke o donošenju Prostornog plana posebne namjene Nacionalnog parka "Lovćen"	Vlada	30.	Usvojena/Deseta sjednica prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2014. godini
15.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o turističkim organizacijama	Vlada	31.	Usvojen/Druga sjednica drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2014. godini
16.	Predlog zakona o kooperativama	Vlada	35.	U proceduri
17.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti vazduha	Vlada	35.	U proceduri
18.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju	Grupa poslanika SNP	38.	Usvojen/Sedma sednica drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2014. godini
19.	Predlog rezolucije o životnoj sredini	Poslanik DF-a	39.	Usvojen/Sedma sjednica drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2014. godini

Kao zainteresovano radno tijelo, Odbor je razmotrio:

	akti	predlagač	sjednica Odbora	status
20.	Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2015. godinu (u dijelu koji se odnosi na potrošačke jedinice: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i Ministarstvo održivog razvoja i turizma)	Vlada	36.	Usvojen/Sedma sjednica drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2014. godini

Najveći broj amandmana koje je Odbor razmotrio u 2014. godini odnosi se na: Predlog zakona o maslinarstvu, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju (koji je predložila Vlada), Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o turizmu, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o boravišnoj taksi i Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o turističkim organizacijama.

U 2014. godini održano je jedno konsultativno saslušanje. Postupajući po preporukama Kolegijuma predsjednika Skupštine, Odbor je na 32. sjednici, 25. septembra 2014. godine, održao konsultativno saslušanje o Predlogu zakona o maslinarstvu. Po pozivu, sjednici su prisustvovali predstavnici Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Biotehničkog fakulteta i nevladinih organizacija-udruženja maslinara i proizvođača maslinovog ulja (Društvo maslinara Bar, Maslinarsko društvo "Boka", Udruženje maslinara Ulcinj, Udruženje maslinara Budva, Maslinarsko društvo "Valdanos" i Maslinarsko društvo „Ana Malit“).

Odbor je na 37. sjednici, održanoj 18. decembra 2014. godine, razmotrio aktuelno stanje životne sredine u opštini Pljevlja i tim povodom odlučio da predloži Skupštini da uvoji četiri zaključka, kojima se pozivaju nadležni organi da u cilju zaštite zdravlja građana i zaštite životne sredine, preduzme sve mjere u skladu sa zakonom. Po pozivu, sjednici su prisustvovali predstavnici Ministarstva održivog razvoja i turizma, Agencije za zaštitu životne sredine, Instituta za javno zdravlje, Centra za ekotoksikološka ispitivanja i Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju.

Skupština Crne Gore je zaključke (četiri) usvojila na devetoj sjednici drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja, 27. decembra 2014. godine.

U skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore, sjednicama su prisustvovali predstavnici predlagača akata, podnosioci amandmana, predstavnici državnih organa, predstavnici pravnih lica i nevladinih organizacija. Zabilježeno je ukupno 102 učešća:

- 70 učešća predstavnika predlagača i podnosilaca amandmana (član 67 stav 1);
- 9 učešća predstavnika civilnog sektora (član 67 stav 2);
- 23 učešća predstavnika državnih organa i institucija (član 67 stav 2).

Kada su u pitanju prilozi civilnog sektora, Odboru su upućeni:

- Predstavka-Incijativa u kojoj se traži izjašnjenje o DUP-u Podgorica iz 1974. godine i DUP-u Podgorica iz 1990. godine i zahtijeva saslušanje lokalnih funkcionera - Vera Terzić, Podgorica;
- Predlog amandmana na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata - NVO "Savez arhitekata Crne Gore";
- Predstavka kojom se traži podrška Odbora u organizovanju sastanka između nadležnih organa i nevladinih organizacija, a u vezi sa izgradnjom ugostiteljskog objekta na obali Crnog jezera - NVO "Centar za razvoj Durmitora";
- Predstavka kojom se inicira sazivanje sjednice Odbora na kojoj će biti održano kontrolno saslušanje ministra održivog razvoja i turizma, izvršnog direktora Elektroprivrede Crne Gore, direktora Agencije za zaštitu životne sredine i direktora Centra za ekotoksikološka ispitivanja, povodom zagađenja u Pljevljima prilikom potpaljivanja kotla Termoelektrane i plavljenja naselja Ševari i Židovići zbog puštanja vode iz akumulacije Otilovići - NVO "Breznica";
- Analize, primjedbe i sugestije na Zakon o stranim ulaganjima, Predlog zakona o legalizaciji neformalnih objekata i Zakon o rokovima izmirenja novčanih obaveza - NVO „AUDITORIUM“;
- Predstavka kojom se inicira održavanje kontrolnog saslušanja ministra održivog razvoja i turizma, ministra zdravlja, direktora Agencije za zaštitu životne sredine, direktora Instituta za javno zdravlje i direktora Doma zdravlja Pljevlja - NVO „Breznica“, NVO "Green Home" i NVO "MANS.

Uporedni statistički podaci o radu Odbora za 2013. godinu i 2014. godinu

Broj sjednica Odbora		Trajanje sjednica (u danima)		Trajanje sjednica (u satima)		Broj razmatranih tačaka dnevnog reda		Broj razmatranih predloga zakona		Broj razmatranih amandmana	
2013.	2014.	2013.	2014.	2013.	2014.	2013.	2014.	2013.	2014.	2013.	2014.
18	20	18	20	19 sati i 5 min	19 sati i 30 min	38	51	13	18	70	84

Učešće na sjednici u skladu sa članom 67 Poslovnika		Konsultativna saslušanja		Kontrolna saslušanja	
2013.	2014.	2013.	2014.	2013.	2014.
69	102	-	1	-	-

II MEĐUNARODNE I OSTALE AKTIVNOSTI

i. Aktivnosti Odbora i članova Odbora

Sastanak predsjednika Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje sa šeficom Odjeljenja za demokratizaciju Misije OEBS-a u Crnoj Gori, 25. februar 2014. godine, Podgorica

Organizator: Skupština Crne Gore

Na sastanku su razmatrane mogućnosti saradnje Odbora i Misije OEBS-a u Crnoj Gori u oblasti životne sredine. Dogovoreno je da se buduća saradnja Odbora i Misije OEBS-a bazira na razmjeni iskustava sa odborima drugih parlamenata, održavanju seminara i edukativnih radionica.

Učesnici: predsjednik Odbora Predrag Sekulić i šefica Odjeljenja za demokratizaciju Misije OEBS-a u Crnoj Gori Lia Manjaguanjo

Sastanak zamjenice predsjednika Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje sa šeficom Odjeljenja za demokratizaciju Misije OEBS-a u Crnoj Gori, 18. jun 2014. godine

Organizator: Skupština Crne Gore

Na sastanku su razmotrene buduće zajedničke aktivnosti Odbora i Misije OEBS-a u Crnoj Gori u oblasti životne sredine. Dogovorena je podrška organizovanju tematskih sjednica Odbora, posjeti opštinama i analizi pojedinačnih slučajeva koji imaju ili mogu imati uticaja na kvalitet životne sredine a samim tim i na kvalitet života i zdravlje građana.

Učesnici: zamjenica predsjednika Odbora prof. dr Jelisava Kalezić i šefica Odjeljenja za demokratizaciju Misije OEBS-a u Crnoj Gori Lia Manjaguanjo

Prezentacija „Specifičnosti austrijske građevinske regulative, 04. jul 2014. godine, Podgorica

Organizator: Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore

Legislativu Republike Austrije u oblasti planiranja prostora i građevinarstva, sa posebnim osvrtom na Zakon o izgradnji i institut „susjeda“, tj. na aktivnu zaštitu susjedskih, svojinskih i nesvojinskih prava u okviru postupka izdavanja građevinske dozvole predstavio je ekspert mr Vladimir Vlahović. Posebno je ukazao na dobro riješene imovinsko-pravne odnose i upravni postupak koji se može voditi u procesu planiranja i uređenja prostora i izgradnje objekata. U diskusiji je istaknuto da se u Crnoj Gori izmjenama pozitivnih propisa može poboljšati položaj susjeda, čime bi se dodatno demokratizovao proces dobijanja građevinskih i drugih dozvola.

Učesnici: članovi Odbora: prof. dr Jelisava Kalezić, Mićo Orlandić, Goran Tuponja i Almer Kalač; ekspert mr Vladimir Vlahović; zamjenik šefa Misije OEBS-a u Crnoj Gori Valdemar Figaj; savjetnica na programu demokratizacije u Misiji OEBS-a u Crnoj Gori Ivana Marković i savjetnice u Ministarstvu održivog razvoja i turizma Tatjana Vujošević i Dubravka Pešić

Interparlamentarna konferencija „Izazovi održivog turizma: Promocija kulturnog nasleđa i zaštita životne sredine“, 10-13. septembar 2014. godine, Zagreb i Lošinj, Republika Hrvatska

Organizator: Hrvatski sabor, uz podršku Zastupničkog doma Republike Italije

Konferencija je organizovana sa ciljem da se unaprijedi interparlamentarna saradnja država članica Evropske unije i država u regionu, istakne uloga turizma u razvoju nacionalnih ekonomija i afirmiše dobra praksa odgovornog korišćenja kulturnog nasleđa i zaštite životne sredine, kao sastavnog dijela koncepta održivog razvoja. Na konferenciji je naglašen značaj turizma za razvoj cijele Evropske unije i istaknuto da je životna sredina pretpostavka razvoja turizma, da je zaštita biodiverziteta usko povezana sa zaštitom kulturnih dobara, te da su nacionalni master planovi način dobrog prikaza razvoja pojedinačnih regija. Naročito značajnim je ocijenjen projekat Via Dinarica u okviru kojeg je organizovana i Dinarska konferencija sa ciljem povezivanja regiona u oblasti turizma i životne sredine.

Konferenciji su prisustvovali članovi i savjetnici u Odborima nadležnim za turizam i životnu sredinu (26 delegacija), predstavnici Evropskog parlamenta, Evropske komisije i međunarodnih organizacija (UNWTO, UNESCO, UNDP, UNEP MAP i dr.).

Učesnici: predsjednik Odbora Predrag Sekulić i savjetnica u Odboru Milena Kapa

Okrugli sto “Unapređenje stanja životne sredine u Crnoj Gori”, 24. septembar 2014. godine, Podgorica

Organizator: Skupština Crne Gore

Predlog rezolucije o životnoj sredini, koji je Skupštini Crne Gore podnio poslanik prof. dr Branko Radulović, predstavljao je osnovu za diskusiju na okruglom stolu kojem su prisustvovali članovi Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje i predstavnici Ministarstva održivog razvoja i turizma, CANU, Univerziteta Crne Gore, NVO sektora, Evropske komisije i međunarodnih organizacija. U cilju rješavanja problema, unapređivanja stanja životne sredine i ispunjavanja obaveza u vezi sa otvaranjem poglavlja 27, Predlogom rezolucije traži se poštovanje principa transparentnosti i odgovornosti, jasno definisanje nadležnosti i koordinacija u djelovanju između aktera politike životne sredine i drugih razvojnih politika.

Učesnici: Predrag Sekulić, prof. dr Jelisava Kalezić, Goran Tuponja, dr Strahinja Bulajić, dr Filip Vuković i Almer Kalač

Sastanak predsjedavajućih odbora za poljoprivredu, industrijski razvoj i mala i srednja preduzeća država članica Evropske unije i Evropskog parlamenta, 27. oktobar 2014. godine, Rim, Republika Italija

Organizator: Parlament Republike Italije

U okviru italijanskog predsjedavanja Evropskoj uniji, u Rimu je 27. oktobra 2014. godine održan sastanak predsjedavajućih odborima za poljoprivredu, industrijski razvoj i mala i srednja preduzeća. Sastanak je obuhvatio tri sesije posvećene proizvodnji kvalitetne hrane, zaštiti poljoprivrednog zemljišta, organskoj proizvodnji i zaštiti tipičnih proizvoda, internacionalizaciji malih i srednjih preduzeća, industrijskoj obnovi i malim i srednjim preduzećima i dostizanju cilja od 20 % učešća industrije u bruto društvenom proizvodu do 2020. godine.

Učesnik: predsjednik Odbora Predrag Sekulić

Sastanak Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore i Odbora za privredu, trgovinu i životnu sredinu Parlamenta Albanije, 5. decembar 2014. godine, Skadar, Republika Albanija

Organizator: Misije OEBS-a u Crnoj Gori i Albaniji

U organizaciji misija OEBS-a u Crnoj Gori i Albaniji, u Skadru je održan zajednički sastanak Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore i Odbora za privredu, trgovinu i životnu sredinu Parlamenta Albanije na temu "Promovisanje bilateralne saradnje parlamentarnih odbora Albanije i Crne Gore, sa ciljem jačanja parlamentarnog nadzora u oblasti životne sredine". Na sastanku je prezentovano stanje životne sredine i njen uticaj na Skadarsko jezero, kao zajedničkog ekosistema dviju država. Naglašeno je da ovaj, prvi zajednički, sastanak treba da trasira put saradnje kojom će se obezbijediti ne samo zajednička zaštita životne sredine u pograničnom području, već i pomoći iskorišćenosti ogromnih prirodnih potencijala kojima raspolažu dvije zemlje.

Učesnici: predsjednik Odbora Predrag Sekulić; članovi Odbora: prof. dr Jelisava Kalezić, dr Ljiljana Đurašković i Mićo Orlandić; savjetnice u Odboru Angelina Šaranović i Milena Kapa

ii. Aktivnosti Sekretarijata Odbora

Ekspertski seminar i Sesija 3 na temu: „Efikasno osiguravanje sledljivosti u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije hrane i hrane za životinje i ispunjenje posebnih i higijenskih zahtjeva za promet hrane na domaćem i međunarodnom tržištu i ispunjavanje propisa o označavanju hrane“, 29. i 30. januar 2014. godine, Podgorica

Organizatori: Evropski pokret u Crnoj Gori

Na seminaru su predstavljena pravila EU o „sledljivosti“ (traceability) hrane, nacionalna i evropsko zakonodavstvo, kao i iskustva Republike Slovačke u ovoj oblasti. Predstavljen je i novi pristup EU u regulisanju sledljivosti i higijene hrane koji se zasniva na cilju koji se želi postići – zdrav i zadovoljan korisnik, a ne kako je to do sada bio slučaj, na naredbama zemljama članicama koje mjere da koriste i kako da prate kretanje hrane „od njive do trpeze“.

Učesnik: Angelina Šaranović, savjetnica u Odboru

TAIEX radionica o jačanju kapaciteta parlamenata zemalja kandidata u procesu harmonizacije, 11-12. februar 2014. godine, Ankara, Turska

Organizatori: Evropska komisija u saradnji sa Velikom Narodnom Skupštinom Turske

Cilj radionice je pružanje pomoći parlamentima zemalja kandidata u procesu pristupanja Evropskoj uniji. Predstavljena je uloga Evropskog parlamenta i institucija, uloga nacionalnih parlamenata u „oblikovanju“ evropskog zakonodavstva. Predstavljen je i odnos koji Evropski parlament ima prema nacionalnim parlamentima.

Učesnik: Angelina Šaranović, savjetnica u Odboru

Obuka “Razvoj planova integriteta u državnoj upravi – izrada, usvajanje i sprovođenje”, 25. februar 2014. godine, Podgorica

Organizator: Uprava za kadrove

Predstavljani su planovi integriteta kao osnovi prevencije u borbi protiv korupcije. Istaknuto je da se i na evropskom nivou teži unifikaciji pravila za borbu protiv korupcije i u pogledu zakonodavstva o korupciji i u pogledu organa koji se bave sprečavanjem i borbom protiv korupcije. Iznijeta je ocjena da su integritet i korupcija suprotstavljani, zbog čega treba podizati svijest o potrebi razvoja planova integriteta.

Učesnik: Angelina Šaranović, savjetnica u Odboru

Tribina o pregovaračkom procesu: Komparativna iskustva Crne Gore i Srbije, 3. mart 2014. godine, Podgorica

Organizator: Kancelarija glavnog pregovarača za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji i Rektorat Univerziteta Crne Gore

Na tribini su državni sekretar za evropske integracije i glavni pregovarač ambasador Aleksandar Andrija Pejović i glavni pregovarač Republike Srbije Tanja Mišćević govorili o institucionalnoj organizaciji i koordinaciji procesa pristupanja, toku pregovaračkog procesa i zajedničkim izazovima na evropskom putu. Najavljena je saradnja između pregovaračkih timova dvije države.

Učesnici: Radana Damjanović, sekretarka Odbora i Angelina Šaranović i Milena Kapa, savjetnice u Odboru

Prezentacija analitičkog pregleda usklađenosti zakonodavstva za pregovaračko poglavlje 27 - životna sredina i klimatske promjene, 14. mart 2014. godine, Podgorica

Organizator: Ministarstvo održivog razvoja i turizma

Izveštaj analitičkog pregleda usklađenosti zakonodavstva za pregovaračko poglavlje 27 - životna sredina i klimatske promjene predstavile su državna sekretarka u Ministarstvu održivog razvoja i turizma Daliborka Pejović i pomoćnica ministra održivog razvoja i turizma Ivana Vojinović. Saopšteno je da je potrebno ispuniti niz mjerila, te da predstoji veliki posao u pogledu usvajanja zakonodavstva i stvaranja infrastrukture za njegovu implementaciju. U fokusu daljeg rada biće oblasti voda, upravljanje otpadom, klimatske promjene i zaštita prirode. Ukazano je i na potrebu jačanja administrativnih kapaciteta u ovoj oblasti i procjenu finansijskih sredstava neophodnih za implementaciju zakonodavstva.

Učesnik: Milena Kapa, savjetnica u Odboru

MIDAS projekat „Institucionalni razvoj i jačanje poljoprivrede Crne Gore“ - Edukativna radionica za subjekte u poslovanju hranom u vezi sa ispunjavanjem opštih i posebnih higijenskih zahtjeva u objektima za proizvodnju i promet hrane životinjskog porijekla, 01. april 2014. godine, Podgorica

Organizatori: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i Veterinarska uprava
Na radionici je dr Alberto Mankuzo, ekspert u oblasti proizvodnje i prometa hrane životinjskog porijekla, predstavio obaveze subjekata za proizvodnju i promet hrane životinjskog porijekla prema novom pravnom okviru Evropske unije. Učesnici su upoznati sa pravilima o zahtjevima za registraciju i odobravanje objekata za proizvodnju i promet hrane životinjskog porijekla, higijenskim zahtjevima i dobrom higijenskom praksom i procedurama zasnovanim na HACCP principima. Ekspert je govorio i o sistemu sledljivosti i pružio informacije o lancu hrane i izazovima u procesu unaprjeđenja objekata za hranu u odnosu na postojeću situaciju.

Učesnik: Angelina Šaranović, savjetnica u Odboru

Javna debata o pregovaračkom poglavlju 13-Ribarstvo, 11. april 2014. godine, Podgorica

Organizator: Kancelarija glavnog pregovarača za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji

Na debati se govorilo o Zajedničkoj politici ribarstva Evropske unije, sadržaju pregovaračkog poglavlja 13, značaju ribarstva za ekonomiju Crne Gore i predstojećim zadacima u pregovaračkom procesu. Glavni pregovarač i šef radne grupe za 13. poglavlje ukazali su na značajne neiskorišćene resurse u sektoru ribarstva, te da u narednom periodu treba raditi na modernizaciji ribarske flote, stvoriti efikasan sistem kontrole i inspekcije i unaprijediti prerađivačke kapacitete. Najavljeno je donošenje nove Strategije razvoja ribarstva sa akcionim planom.

Učesnik: Radana Damjanović, sekretarka Odbora

Sastanak Radne grupe za pregovaračko poglavlje 13-Ribarstvo, 16. april 2014. godine, Podgorica

Organizator: Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

Na sastanku je predstavljen Izvještaj o analitičkom pregledu usklađenosti zakonodavstva Crne Gore za pregovaračko poglavlje 13-Ribarstvo. Izvještaj je predstavio šef radne grupe Aleksandar Joksimović, a o budućim planovima i aktivnostima govorila je Danijela Stolica, pregovarač za ovo poglavlje. Saopšteno je da je Crna Gora u ranoj fazi priprema za članstvo u EU u ovoj oblasti, te da predstoji značajan posao u pogledu transponovanja zakonodavstva i uspostavljanja administrativnih kapaciteta, posebno inspekcije i kontrole i institucija zaduženih za prikupljanje podataka. Mjerilo za otvaranje ovog poglavlja je donošenje Strategije razvoja ribarstva koja treba da ponudi viziju razvoja crnogorskog ribarstva na duži rok i planove za narednih (najmanje) šest godina u pogledu politike, zakonodavstva i jačanja kapaciteta za implementaciju Zajedničke politike ribarstva EU.

Učesnik: Radana Damjanović, sekretarka Odbora

Sastanak Radne grupe za pregovaračko poglavlje 11- Poljoprivreda i ruralni razvoj, 25. april 2014. godine, Podgorica

Organizator: Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

Na sastanku je predstavljen Izvještaj o analitičkom pregledu usklađenosti zakonodavstva Crne Gore za pregovaračko poglavlje 11-Poljoprivreda i ruralni razvoj. Danijela Stolica, pregovarač za ovo poglavlje, saopštila je da je Evropska komisija

zaključila da Crna Gora još uvijek nije spremna da otpočne pregovore, te da je postigla nizak nivo usklađenosti s pravnom tekovinom u poglavlju poljoprivrede i ruralnog razvoja. Mjerilo za otvaranje poglavlja je usvajanje sveobuhvatne Strategije koja treba da definiše ciljeve, prioritete i okvir reformi u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja za period 2014- 2020. Nacrt Strategije je pripremljen i upućen Evropskoj komisiji na mišljenje. Predloženo je, radi kvalitetnije pripeme ovog dokumenta, a kasnije i pregovaračke pozicije, formiranje podgrupa za pojedine sektore poljoprivrede.

Učesnik: Radana Damjanović, sekretar Odbora

Nacionalna konvencija o evropskoj integraciji Crne Gore NKEI 2013-2014, plenarna konferencija, 25. april 2014. godine, Podgorica

Organizator: Evropski pokret u Crnoj Gori i Slovačka asocijacija za spoljnu politiku

Na Konferenciji povodom predstavljanja prve godine realizacije projekta „Nacionalna konvencija o evropskoj integraciji Crne Gore (NKEI 2013-2014)“ saopšteni su rezultati rada u VI Radnih grupa koje je formirao Evropski pokret za poglavlja: Pravosuđe i temeljna prava, Pravda, sloboda i bezbjednost, Poljoprivreda, bezbjednost hrane, fitosanitarna politika i ribarstvo, Zaštita životne sredine, Konkurencija i Zaštita potrošača i zdravlja.

Učesnik: Angelina Šaranović, savjetnica u Odboru

Javna debata „Proces pregovaranja i osobe sa invaliditetom“, 30. jul 2014. godine, Podgorica

Organizator: Kancelarija glavnog pregovarača za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji u saradnji sa Programom za razvoj kapaciteta

Razmijenjena su mišljenja o položaju osoba sa invaliditetom u Crnoj Gori, predstavljen je zakonodavni okvir, strategije, planovi i istraživanja o položaju svih „ranjivih grupa“, pa i osoba sa invaliditetom. Posebno je ukazano na djelimičnu usklađenost domaćeg sa zakonodavstvom Evropske unije i Konvencijom UN o pravima lica sa invaliditetom. Naglašena su pitanja i oblasti u kojima je moguće postići progres-obrazovanje, arhitektonska i druga pristupačnost objektima, zapošljavanje, ostvarivanje prava na roditeljstvo i dr.

Učesnici: Angelina Šaranović, savjetnica u Odboru

Sastanak članova Radne grupe za pregovaračko poglavlje 19-Socijalna politika i zapošljavanje, 13. oktobar 2014. godine, Podgorica

Organizator: Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

Predstavljen je Izvještaj o analitičkom pregledu zakonodavstva za poglavlje 19. Naglašeno je da je Crna Gora od Evropske komisije dobila mjerilo za otvaranje pregovora i kreiranje pregovaračke pozicije u poglavlju 19 - Akcioni plan za harmonizaciju nacionalnog zakonodavstva s pravnom tekovinom EU u oblasti pregovaračkog poglavlja 19, u cilju transpozicije Acquis-a, tamo gdje je to neophodno, formiranja administrativnih kapaciteta, implementacije i pravilne primjene pravnih pravila Evropske unije.

Učesnik: Angelina Šaranović, savjetnica u Odboru

Sesija 5 Radne grupe III (Poljoprivreda, bezbjednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika i ribarstvo) na temu „Unaprjeđenje kvaliteta sirovog mlijeka i dostizanje evropskih standarda“, 22. oktobar 2014. godine, Podgorica

Organizator: Evropski pokret u Crnoj Gori i Slovačka asocijacija za spoljnu politiku, uz finansijsku podršku Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori i Slovak Aid-a

Na sesiji su održane: prezentacija dr Slavka Mireckog, rukovodioca Laboratorije za mljekarstvo Biotehničkog fakulteta Crne Gore i dvije prezentacije Ivana Jakopovića, međunarodnog eksperta od kojih je jedna bila posvećena temi, a druga hrvatskom i EU iskustvu u oblasti kvaliteta sirovog mlijeka. Kroz prezentacije je istaknuta potreba poštovanja propisa EU koji se tiču kvaliteta mlijeka, prije svega Uredbe 853/2004. U tom kontekstu naglašeno je da Crna Gora već ima akreditovanih pet metoda ispitivanja kvaliteta po standardu ISO/IEC 17025.

Učesnik: Angelina Šaranović, savjetnica u Odboru

Obuka „Istraživanje zasnovano na podacima“, 24. oktobar 2014. godine, Podgorica

Organizator: Skupština Crne Gore u saradnji sa DeFacto Consultancy.

U okviru projekta "Jačanje kapaciteta parlamentarne administracije za pripremu i evaluaciju javnih politika koristeći statističku obradu podataka", održana je prva u nizu obuka za službenike sekretarijata radnih tijela, Istraživačkog centra i klubova poslanika. Cilj obuka je da osposobe učesnike za analitičko i strateško prikupljanje podataka, obradu i čuvanje, te analizu podataka koji mogu biti od koristi u parlamentarnom radu. Učesnicima su predstavljene vrste istraživanja i podataka, kvantitativni i kvalitativni metodi mjerenja, te kako se podaci mogu koristiti.

Učesnik: Radana Damjanović, sekretarka Odbora

Sastanak Radne grupe za pregovaračko poglavlje 11- Poljoprivreda i ruralni razvoj, 29. oktobar 2014. godine, Podgorica

Organizatori: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

Sastanak je bio posvećen Nacrtu strategije razvoja poljoprivrede i ruralnih područja 2014-2020, koji je Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja dalo na javnu raspravu. Pregovarač za poglavlje 11 Danijela Stolica kazala je da je nova strategija pripremljena sa ciljem da adekvatno definiše proces budućih reformi u sektoru poljoprivrede i postavi okvir za ispunjavanje predstojećih obaveza na putu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Predstavila je metodologiju izrade strategije i istakla da je, radi davanja mišljenja, prvi nacrt upućen Evropskoj komisiji u aprilu 2014. godine. U raspravi koja je uslijedila ukazano je na nedostatke i nepreciznosti u dokumentu, te da je i prije javne rasprave bilo neophodno uključiti članove Radne grupe za poglavlje 11 u proces izrade ovog dokumenta.

Učesnik: Radana Damjanović, sekretarka Odbora

Obuka „Osnovne operacije za obradu podataka“, 14. novembar 2014. godine, Podgorica

Organizator: Skupština Crne Gore u saradnji sa DeFacto Consultancy

U okviru projekta "Jačanje kapaciteta parlamentarne administracije za pripremu i evaluaciju javnih politika koristeći statističku obradu podataka", održana je druga po redu obuka za službenike sekretarijata radnih tijela, Istraživačkog centra i klubova poslanika. Učesnicima su predstavljene procedure koje se koriste u deskriptivnoj statistici, skale mjerenja koji se koriste za izražavanje podataka, mjere

centralne tendencije, standardizacija skorova i testiranje hipoteza. U okviru praktičnog dijela obuke, učesnici su upoznali karakteristike statističkog programa za obradu podataka SPSS (Statistički paket za društvene nauke).

Učesnik: Radana Damjanović, sekretarka Odbora

TAIEX radionica o ispunjavanju kriterijuma za otvaranje pregovora u poglavlju 12 – Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor, 17. novembar 2014. godine, Podgorica

Organizator: Sekretarijat Radne grupe 12

Cilj radionice je bio informisanje o pregovaračkom procesu u poglavlju 12 kroz iskustvo Hrvatske koja je nedavno postala članica Evropske zajednice. U tom kontekstu Crnu Goru su posjetile Ružica Gelo, direktorica Centra za EU Hrvatske gospodarske komore, Sanja Šeparović, ravnateljica Uprave za veterinarstvo Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja i Višnja Ljubetić, članica Odbora za biljno zdravstvo, proizvode za zaštitu bilja i njihove ostatke, Hrvatske agencije za hranu, eksperti Hrvatske. Gošće iz Hrvatske predstavile su iskustva koje je Hrvatska imala u pregovaračkom procesu u ovom veoma zahtjevnom poglavlju čiji propisi čine gotovo trećinu Acquis-a.

Učesnik: Angelina Šaranović, savjetnica u Odboru

Sastanak Radne grupe za pregovaračko poglavlje 13-Ribarstvo, 19. novembar 2014. godine, Podgorica

Organizator: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

Sastanak je bio posvećen izradi prvog Nacrta strategije razvoja morskog ribarstva Crne Gore do 2020. godine. Pregovarač za poglavlje 13 Danijela Stolica podsjetila je prisutne da je usvajanja Strategije razvoja morskog ribarstva Crne Gore uslov za otvaranje pregovora u ovom poglavlju. Strategija treba da identifikuje ključne razvojne elemente i ponudi jasnu viziju razvoja sektora, administrativnih i institucionalnih kapaciteta potrebnih da se ispune zahtjevi Zajedničke politike ribarstva. Struktura dokumenta usaglašena sa Evropskom komisijom a smjernice za izradu dokumenta dao je FAO ekspert. Dogovoreno je da se rad na ovom dokumentu nastavi po podgrupama, posebno zbog dijela koji se odnosi na viziju razvoja morskog ribarstva.

Učesnik: Radana Damjanović, sekretarka Odbora

Obuka „Osnovne operacije za obradu podataka“, 12. decembar 2014. godine, Podgorica

Organizator: Skupština Crne Gore u saradnji sa DeFacto Consultancy

Treća po redu obuka, u okviru projekta "Jačanje kapaciteta parlamentarne administracije za pripremu i evaluaciju javnih politika koristeći statističku obradu podataka", bila je posvećena komparativnoj politici (osnovni pojmovi iz komparativistike i upoznavanje sa glavnim problemima poređenja). U okviru praktičnog dijela održane su vježbe: Komparacija ljudi i zemalja i Korišćenje podataka za pisanje izvještaja.

Učesnik: Radana Damjanović, sekretarka Odbora

Nacionalna konvencija o evropskoj integraciji Crne Gore 2013-2014. godine, Sesija 6, Radna grupa IV – Zaštita životne sredine, 17-18. decembar 2014. godine

Organizator: Evropski pokret u Crnoj Gori

Tokom rada ukazano je na značaj implementacije Zakona o životnoj sredini, tehničkim standardima zaštite životne sredine, potrebi prepoznavanja obavezujućih i neobavezujućih propisa EU. Kao izuzetno važan istaknut je član 23 Direktive o industrijskim emisijama (koja će naredne godine zamijeniti IPPC direktivu) kojim se propisuje da je potrebno osigurati da rad postrojenja ne dovodi do smanjenja kvaliteta zemljišta i podzemnih voda. Uslovi treba da sadrže odgovarajuće mjere za sprječavanje emisija u zemljište i podzemne vode i redovnu kontrolu tih mjera kako bi se izbjegla curenja, rasipanja, nezgode ili nesreće do kojih dolazi tokom korištenja opreme i skladištenja. To je značajno radi otkrivanja mogućeg zagađenja zemljišta i podzemnih voda u ranoj fazi, te da bi se preduzele odgovarajuće korektivne mjere prije širenja zagađenja.

Učesnik: Milena Kapa, savjetnica u Odboru

Javna debata o pregovaračkom poglavlju 19-Socijalna politika i zapošljavanje, 24. decembra 2014. godine, Podgorica

Organizator: Kancelarija glavnog pregovarača za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, u saradnji sa Delegacijom Evropske unije u Crnoj Gori, Ambasadom Ujedinjenog kraljevstva i Britanskim savjetom.

Državni sekretar za evropske integracije i glavni pregovarač ambasador Aleksandar Andrija Pejović, predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović, šef Delegacije EU u Crnoj Gori Mitja Drobnič i pregovarač za 19. poglavlje Arijana Nikolić predstavili su postignuto u ovom pregovaračkom poglavlju, kao i izazove sa kojima se Crna Gora suočava. Ambasador Ujedinjenog Kraljevstva Ijan Robert Viting predstavio je specifičnosti socijalne politike na teritoriji Ujedinjenog kraljevstva.

Učesnik: Angelina Šaranović, savjetnica u Odboru

iii. Ostalo

U 2014. godini Sekretarijat Odbora pripremio je 19 informativnih pregleda, za predloge akata koji su upućeni Odboru.